

Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Rokytnice nad Jizerou, okres Semily

Adresa: Dolní Rokytnice 172, 512 44 Rokytnice nad Jizerou

Identifikátor školy: 600 099 105

Termín konání inspekce: 10. – 14. květen 2004

Čj.:	h4-1266/04-5100
Signatura:	oh5cx125

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti v níže uvedených vyučovacích předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům k datu konání inspekce,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v níže uvedených vyučovacích předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům k datu konání inspekce,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na prvním a druhém stupni základní školy v předmětech český jazyk a matematika, v předmětech fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, dějepis na druhém stupni základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům k datu konání inspekce,
- ❖ v rámci inspekční činnosti byla realizována tematicky zaměřená inspekce "Úrazovost ve školách".

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Město Rokytnice nad Jizerou zřídilo na základě usnesení zastupitelstva města č. 216 ze dne 28. června 2000, a to s účinností od 1. ledna 2001 příspěvkovou organizaci - "Základní škola, Rokytnice nad Jizerou, okres Semily".

Změna zřizovací listiny byla provedena dodatkem č. 1, a to v návaznosti na usnesení Zastupitelstva města Rokytnice nad Jizerou č. 212 ze dne 17. září 2003. Účinnost byla stanovena dnem 17. října 2003. Organizace byla zřízena na dobu neurčitou.

Rozhodnutí obsahuje odloučené pracoviště školy s adresou: 512 44 Rokytnice nad Jizerou, Horní Rokytnice 506. Škola sdružuje základní školu s kapacitou 500 žáků, školní družinu s kapacitou 90 žáků a dvě školní jídelny na adrese Dolní 172 a odloučeném pracovišti Horní 506 o celkové kapacitě 930 jídel. Ve své hlavní činnosti zabezpečují stravování žákům a zaměstnancům školy a v rámci doplňkové činnosti povolené zřizovatelem cizím strávníkům.

Základní škola v současné podobě vznikla k 1. lednu 2001 sloučením dvou do té doby samostatných škol, vzdálených od sebe asi 2 km. Úplné základní školy na náměstí Dolní Rokytnice a základní školy s 1. – 4. ročníkem v Horní Rokytnici. Současná úplná základní škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2, včetně Úprav a doplňků schválených MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22. V době inspekční činnosti byl aktuální stav žáků v 17 třídách 310 a kapacita školy byla naplněna do výše 62 %.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka byla sledována ve výše uvedených předmětech u 18 vyučujících. Pro stanovení pracovních úvazků vycházel ředitel školy z kvalifikace a schopností jednotlivých pedagogů.

Při jejich doplňování se řídil příbuzností aprobací učitelů k personálně nezajištěným předmětům. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku v základní škole splňuje 17 navštívených vyučujících. Jedna z učitelek prvního stupně nemá vysokoškolské vzdělání a tyto podmínky nenaplňuje. Pedagogický sbor je vcelku stabilizovaný a z pohledu kvalifikovanosti na velmi dobré úrovni. Výchovné poradenství zajišťuje již sedmým rokem kvalifikovaná učitelka druhého stupně s požadovanou délkou praxe.

Organizační uspořádání jako celek umožňuje účinné řízení školy. Škola má vytvořenu přehlednou a fungující strukturu pro jednotlivé části organizace (Horní 506 a Dolní 172). Každé pracoviště se řídí zpracovaným a schváleným provozním řádem. Vzhledem k umístění školy do dvou vzdálených budov delegoval ředitel některé pravomoce na oba zástupce. Přenos informací je zajištěn na velmi dobré úrovni. Týdenní plány i všechny aktuální zprávy jsou k dispozici ve sborovně. Na odloučeném pracovišti plánuje zástupkyně činnost prvního stupně měsíčně a účastní se pedagogické rady v Dolní 172. Následně probíhá pedagogická rada v Horní 506, kterou vede ředitel se zástupkyní. Pravidelně jsou zařazovány provozní porady pedagogů v Dolní 172. Každodenní osobní kontakt zaměstnanců v jedné či druhé budově zaručuje jejich rychlou informovanost.

Časově zpracovaný roční plán ředitele školy zahrnuje organizaci výchovně-vzdělávacího procesu školy i oblasti kontrolní činnosti. Poradním orgánem vedení je pedagogická rada. Metodické orgány škola neustanovila. Vyučující se vzájemně domlouvají neformálně, diskutují aktuální problémy vyplývající z konkrétní výuky. Jelikož jsou některé předměty např. dějepis, zeměpis, fyzika, chemie vyučovány ve škole pouze jedním učitelem, schází z tohoto hlediska koordinace napříč předměty.

Ředitel má o práci svých zaměstnanců dostatečný přehled. Preferuje demokratický styl řízení, zajišťuje plánované i aktuálně požadované úkoly. Odbornou a metodickou pomoc poskytuje začínající i nekvalifikované učitelce na prvním stupni. Z potřeb školy také vychází další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Systém kontrolní činnosti zahrnuje oblast výchovně-vzdělávací, administrativní a provozní. Kontrolní povinnosti vedoucích pracovníků vyplývají z pracovních náplní. Hospitační činnost provádí ředitel školy v obou školách u každého vyučujícího dvakrát během školního roku, jeho zástupce, ale i výchovná poradkyně. Ta se zaměřuje na monitorování žáků ve třídách. Vyplývá to i ze zápisů v třídních knihách a zhlédnutých hospitačních záznamů. Úroveň průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti je vedením školy sledována průběžně. Kvalitu práce zaměstnanců ředitel oceňuje nejen morálně, ale i poskytováním osobních příplatků a mimořádných odměn. Písemně však nejsou kritéria stanovena. Systém sebehodnocení pracovníků není v současnosti realizován.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VE SLEDOVANÝCH PŘEDMĚTECH VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola pro realizaci výchovně-vzdělávacího procesu využívá obě budovy. V objektu Horní 506 jsou vyučováni žáci 1. – 4. ročníku „A“ tříd a vzhledem k nízkému počtu žáků první a čtvrté třídy probíhá jejich výuka společně. V budově Dolní 172 je první stupeň tvořen třídami „B“, třída pátého ročníku je pouze jedna, na druhém stupni má každý ročník dvě paralelní třídy.

Hospitace hodin českého jazyka proběhly v kmenových třídách v obou školních budovách, výuka matematiky, dějepisu, zeměpisu a dalších přírodovědných předmětů byla sledována v objektu školy v Dolní Rokytnici a probíhala v kmenových třídách i odborných učebnách. Učebny jsou vybaveny pouze starším nebo renovovaným školním nábytkem. Zřizovatel školy přislíbil financovat kompletní výměnu starých lavic a židlí během příštího školního roku. Třídy byly světlé, dobře větratelné a ve většině z nich působila podnětně řada výukových a motivačních materiálů. Zejména na prvním stupni byly učební prostory vkusně upravené a vyzdobené. Prostředí části tříd druhého stupně se jeví méně podněcující. Výrazně negativně působil interiér jedné z osmých tříd. Avšak některé učebny byly po estetické stránce osobitě pojaty.

Používání namnožených materiálů i učitelkami vlastnoručně vyrobených pomůcek podporovalo činnosti učení. Pro výuku matematiky na prvním i druhém stupni mají vyučující dostatek funkčního a účelného vybavení. Výuka zeměpisu probíhala v odborné učebně, vybavenou televizí s videem a nástěnnými mapami, které jsou pravidelně obměňovány a doplňovány novými. K rozvíjení a upevnění poznatků z probírané zeměpisné látky vyučující průběžně zařazovala tematicky vhodné videonahrávky, pro názornost rovněž využívala obrazové publikace. Pro potřeby výuky vytvořila i rozsáhlou videotéku. K výuce dějepisu byly nástěnné mapy ve třídě již připraveny. V obou předmětech pracovali žáci průběžně s atlasy, pracovními sešity, učebnicemi, namnoženými texty, doplňkovými učebnicemi i literaturou. V hodinách čtení a literární výchovy nechyběla k prohlížení beletrie, k vyhledávání významů slov i odborné příručky. V žádné zhlédnuté hodině jazykové výuky nepoužívali žáci Pravidla českého pravopisu.

Na prvním ani druhém stupni didaktická technika kromě hodin zeměpisu a chemie sledovanou výuku výše zmíněných předmětů nepodpořila. Obě školy na prvním i druhém stupni využívají v daných předmětech jednotné řady učebnic, na kterých se vyučující dohodli. Žákovská knihovna funguje spíše jako učitelská, neboť v jedné části nové přístavby školy v Dolní Rokytnici sídlí městská knihovna a žáci školy ji využívají.

Výuka přírodovědných předmětů probíhala v odborných učebnách pro jednotlivé předměty. Vynikající úroveň má učebna přírodopisu. Působí vysoce esteticky a podnětně (včetně vybavení moderní didaktickou technikou). Páteřové uspořádání učeben fyziky a chemie s rozvodem médií umožňuje provádět se žáky laboratorní cvičení v požadovaném rozsahu. Nedostatkem je chybějící zastínění oken v učebně chemie. Škola je dobře vybavena názornými pomůckami i potřebnou přístrojovou technikou pro demonstrační ukázky i samostatnou práci žáků. Bezprostředně sousedící kabinety umožňují bezproblémovou materiální přípravu učitele na výuku. V době inspekce byl v kabinetu chemie vzorný pořádek. Chemikálie byly předpisově označeny a uloženy. V kabinetu fyziky, kam žáci dochází pro pomůcky, bylo jejich uspořádání nepřehledné. Ve všech hospitovaných ročnících měli žáci pro dané předměty k dispozici vhodné učebnice.

Materiální vybavení výuky navštívených předmětů vytváří předpoklady pro zajištění její přiměřené názornosti a umožňuje realizaci zvoleného vzdělávacího programu ve sledovaných předmětech. Ředitel školy má situaci v materiálně-technickém zázemí pro výchovně-vzdělávací proces dobře zmapovanu na základě vlastních hospitací, požadavků vyučujících a své zástupkyně na odloučeném pracovišti. Ze získaných informací vychází plán „Materiálního rozvoje školy“, který má ředitel školy zpracován. Důležitým faktorem jsou i finanční možnosti zřizovatele. Jejich spolupráce je velmi dobrá. Veřejnost využívá materiálně-technické zázemí školy ve vzdělávacích kurzech a ke sportovní činnosti.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti pro sledované předměty byly hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Zvolený vzdělávací program Základní škola je realizován na obou stupních. Sestavené individuální plány pro 19 integrovaných žáků odpovídají potřebám takto vzdělávaných žáků. Porovnáním konkrétního učebního plánu pro školní rok 2003/2004 s rozvrhem hodin a reálnou výukou bylo zjištěno, že hodinové dotace ve vyučovacích předmětech i ročnících odpovídají předepsanému učebnímu plánu, minimální počty hodin pro jednotlivé předměty a týdenní časová dotace byly dodrženy. Z hlediska rozšíření učebních plánů vzdělávacího programu pro základní vzdělávání bylo disponibilní dotace využito k výuce volitelných předmětů. Konverzace v cizím jazyce byla zařazena do osmého ročníku a cvičení z českého jazyka a matematiky do devátého ročníku. Sledovaná výuka respektovala osnovy, nedocházelo k obsahové duplicitě a byla zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky.

Prohlédnutá povinná dokumentace (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků) je vedena přehledně a průkazně zachycuje plnění osnov, průběh vzdělávání i aktuální stav žáků.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Kontrola naplňování učebních osnov je patrná ze zápisů jednání pedagogické rady. Ředitel vyžaduje od učitelů zpracované časově tematické plány pro jednotlivé předměty a ročníky. Kontrolu plnění osnov v návaznosti na tematické plány provádí ředitel školy i v rámci hospitací. Na odloučeném pracovišti je pověřena kontrolou plnění osnov zástupkyně ředitele. Učitelé vyučující stejné předměty kontrolují plnění osnov neformálně při vzájemném setkávání se.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Předložený rozvrh hodin splňuje legislativní i psychohygienická kritéria. Školní řád schválený pedagogickou radou a specifikovaný pro hlavní a dislokovanou budovu jako „Vnitřní řád školy“ odpovídá ustanovením vyhlášky o základní škole. Ve vyvážené míře zahrnuje jak práva žáků, tak jejich povinnosti. Provozní řády učeben, ve kterých probíhala výuka, jsou zpracovány a vyvěšeny, žáci s nimi byli seznámeni.

Rodiče žáků jsou informováni aktuálně prostřednictvím žákovských knížek, dále na třídních schůzkách dvakrát ročně, které v jednotlivých školách na sebe po dni navazují. V případě nutnosti si mohou rodiče domluvit návštěvu individuálně. Výchovní opatření jsou projednávána pedagogickou radou a prokazatelně sdělována zákonným zástupcům dle schváleného klasifikačního řádu. Vytvořený systém je dle sdělení pedagogů účinný.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovná poradkyně má pro svou činnost sestaven časový plán zaměřený na profesní orientaci žáků, pomoc žákům se specifickými poruchami učení a chování, monitorování žáků při výuce a organizaci projektového vyučování ve škole. Žákům i jejich rodičům nabízí konzultace a koordinuje vyplňování přihlášek žáků do středních škol. Má dobrou zpětnou vazbu o vycházejících žácích. Spolupracuje s Úřadem práce v Semilech. Žáci navštěvují burzu škol. Jako vyučující občanské výchovy zařazuje pravidelně do předmětu tematický celek k volbě povolání. Velmi dobrá je její spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou. Vyšetření žáků realizuje odborník poradny ve škole.

Výchovná poradkyně eviduje žáky s poruchami učení a chování a vede záznamy o příčinách neúspěchu žáků ve škole. Tyto poznatky sbírá pravidelnými hospitacemi ve výuce v každém

ročníku. Spolu s ředitelem školy a metodikem prevence vyhodnocují dotazy ze školní schránky důvěry. Školní metodik prevence je kvalifikovaným učitelem prvního stupně a má dlouholetou zkušenost s peer programem. Ve škole je realizován od pátého ročníku prostřednictvím aktivistů z osmého a devátého ročníku. Kvalitně zpracovaný minimální preventivní program je každoročně vyhodnocován.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

V oblasti řízení školy se objevují podněty k sebehodnocení v realizovaných výzkumech ředitele. Při zpracování témat vycházel z konkrétních podmínek školy. „Image školy“, „Sociální klima třídy“, „Analýza rozvrhu“, „Dozory“ nebo „Vnitřní faktory ovlivňující úspěšnost školy“ se bezprostředně týkaly zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu i hodnocení školy rodičovskou veřejností. Závěry, které vyplynuly z jeho prací, již využívá ve vlastní řídicí práci. V současnosti se škola zabývá prostřednictvím výchovného poradenství rozbořením příčin neúspěchu žáků. Zatím schází systematické zapojování všech účastníků vzdělávání (pedagogů, žáků i rodičů) do problematiky autoevaluačního procesu školy.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce

Hospitace byly realizovány na prvním stupni v prvním až čtvrtém ročníku tříd „A“ na odloučeném pracovišti u tří učitelek. V hlavní budově školy byla navštívena výuka v jediném pátém ročníku a sledovány čtyři hodiny na druhém stupni u tří vyučujících. Všichni učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro daný typ školy. Vyučující mají pro jednotlivé ročníky zpracovány časově tematické plány. Téměř ve všech je literární učivo koncipováno žánrově. Osnovy na obou stupních byly plněny. Individuální vzdělávací potřeby žáků byly vyučujícími ve sledovaných hodinách většinou respektovány. Výukové cíle byly přiměřené současnému stavu tříd, ne vždy je učitelé žákům prezentovali. Často oznamovali pouze téma hodiny. Probírané učivo navazovalo na předcházející, poznatky byly předávány věcně správně.

Učitelky prvního stupně využívaly vedle učebnic a sešitů mnoho dalších materiálů i názorných pomůcek. Zhlédnuté hodiny měly většinou frontální organizaci s jasnými pokyny. Formy vyučování byly voleny v návaznosti na cíle a potřeby žáků (střídání přímé a nepřímé práce spojených ročníků, diferenciací učiva vzhledem k poruchám učení). Výuka byla dynamizována střídáním činností. Psychohygiena byla opomíjena při četbě náročného textu ve druhém ročníku. V mluvnické výuce na druhém stupni v některých hodinách dominoval teoretický výklad učitele s nízkým zapojováním žáků. Ve výuce literární výchovy i slohového výcviku se prostřednictvím uměleckého textu často prolínaly všechny složky jazykového vyučování, žáci si prohlubovali nejen čtenářské zkušenosti, ale i rozvíjeli své poznatky mezipředmětově. Na rekapitulaci probrané látky se většinou podíleli pouze vyučující, někteří z časových důvodů nezhodnotili průběh hodin ani práci žáků. Učitelky na prvním stupni dbaly na upevňování správných návyků držení těla při sezení a psaní žáků.

V úvodu vyučovacích jednotek, ve větší míře na prvním stupni, byla návaznost učiva motivována soutěží, názorem, recitací. Průběžná motivace vycházela především z vlastních zkušeností žáků, ale i povzbuzování a oceňování aktivity žáků stimulovalo jejich zájem o výuku.

Atmosféra ve třídách a úroveň interakce mezi žákem a učitelem byly velmi dobré. Žáci respektovali dohodnutá pravidla chování a jednání. Vyučující vystupovali vůči žákům vstřícně, ale prostor pro diskusi byl minimální. Učitelé se vyjadřovali srozumitelně a spisovně. Verbální projevy žáků s nedostatky ve spisovných formulacích opravovali jen zřídka. Výchozí znalosti žáků prověřovali vyučující zpravidla společným opakováním ústně i písemně. Jejich skutečněná klasifikace byla zdůvodněná.

Namátkově vybrané sešity žáků vykazovaly kontroly vyučujících, některé chyby však zůstaly neopravené, žákovské opravy nebyly již tak důsledně sledovány. V prohlédnutých slohových kontrolních pracích měli vyučující rozdílné požadavky na jejich formální, obsahovou i hodnotící stránku.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na prvním a druhém stupni byly hodnoceny celkově jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v matematice vychází z pěti hospitací u pěti vyučujících ve všech ročnících prvního stupně a z pěti hospitací ve všech ročnících druhého stupně u každého ze tří vyučujících. Stanovené výukové cíle ve sledovaných hodinách odpovídaly standardu vzdělání a aktuálnímu složení tříd, byly voleny vhodně ve vztahu k učebním osnovám. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata, kontinuita výuky mezi ročníky byla zajištěna.

Zhlédnuté hodiny matematiky na prvním stupni byly kromě jedné vedeny vyučujícími, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Na druhém stupni mají požadovanou kvalifikaci všichni vyučující. Částečná nekvalifikovanost ve výuce neměla negativní vliv na její kvalitu. Probírané učivo bylo podáváno srozumitelně, přiměřeně věkovým schopnostem žáků, a až na ojedinělé drobné nepřesnosti, věcně a odborně správně.

Žáci průběžně pracovali s učebnicemi, pracovními sešity a namnoženými pracovními texty. Ve vyšších ročnících používali matematické tabulky, které jim byly zapůjčovány pouze do vyučovacích hodin. V nižších ročnících využívali k vytváření a upevňování matematických představ počítadla a číselné osy.

Výuka se ve většině zhlédnutých hodin vyznačovala promyšlenou a uspořádanou organizací. Vyučující převážně uplatňovali frontální způsob výuky s účelným střídáním činností. Dle schopností, znalostí a zkušeností žáků dbali na vyvozování vztahů a souvislostí vztahující se k probíranému učivu. Ve všech zhlédnutých hodinách byl zřejmý individuální přístup k žákům. Obecně méně pozornosti vyučující věnovali diferenciaci výuky, alternativním postupům, práci s chybou a kooperativním metodám výuky. Členění hodin odpovídalo psychohygienickým zásadám, tempo výuky bylo přizpůsobováno aktuálním podmínkám v jednotlivých třídách. V závěru většiny hodin chyběl dostatek času na shrnutí a fixaci probraného učiva a zhodnocení.

Vstupní motivace byla v hospitovaných hodinách uplatňována pouze částečně. V průběhu vyučování byli žáci motivováni pochvalou a oceněním výsledků práce, zejména na prvním stupni zařazováním soutěží a her, zčásti řešením úloh z praxe a využíváním mezipředmětových vztahů. Převládající část žáků hospitovaných tříd projevovala zájem o probíhající výuku a ve většině případů se do ní aktivně zapojovala.

Všeobecně byla školní pravidla akceptována, na ojedinělé výjimky dodržována. Žáci a učitelé spolu komunikovali se vzájemným respektem, oboustranné vztahy byly korektní. Pouze v jedné hodině část žáků narušovala vyučování negativními postoji.

Převládalo průběžné adekvátní hodnocení žáků vyučujícími, kteří respektovali jejich individuální dispozice, oceňovali snahu a pokrok. Ve sledovaných hodinách byly málo využívány formy sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly v matematice na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpise a dějepise

Předměty zeměpis a dějepis byly hospitovány celkově v šesti hodinách v šestém, sedmém, osmém a devátém ročníku. Stanovené výukové cíle byly vhodné s přiměřenou náročností,

zohledňovaly místní podmínky. Rozsah a kvalita přípravy zajišťovala kontinuitu výuky, její návaznost na předchozí znalosti žáků a materiální podporu výuky.

Obě učitelky, které ve škole zeměpis a dějepis vyučují, splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Probírané učivo podávaly srozumitelně, věcně a odborně správně.

Zhlédnuté hodiny byly pečlivě připravené, velmi dobře vnitřně strukturované s účelně zvolenými vyučovacími metodami a organizací výuky, které respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Učitelky s nimi postupně látku vyvozovaly a zdůvodňovaly především na základě samostatné i společné práce s různými zdroji informací. Účelně byly využívány vlastní zkušenosti žáků.

Struktura zhlédnutých hodin dějepisu byla často koncipována jako práce skupin, na kterou byli žáci zvyklí, uměli se orientovat v zadávaných úkolech a dostávali příležitost výsledky své činnosti prezentovat. V osmém ročníku dvě žákyně velmi kvalitně zpracovaly a přednesly referát k probíranému zeměpisnému učivu. Aplikované formy vzdělávání vedly k plnění vzdělávacích cílů a umožňovaly zařazování kooperativních forem výuky. Učitelky dbaly na přesnost a správnost vyjadřování a užívání odborné terminologie. Prováděné zápisy byly stručné, výstižné a funkční. Celkově se sledované hodiny vyznačovaly vysokou efektivitou a maximálním zapojením žáků do vyučovacího procesu.

Ve zhlédnutých hodinách vyučující uplatňovaly vstupní motivaci, v průběhu hodin žáky motivovaly na základě principu smyslu a významu učiva, jeho aktualizací, využitím regionálních prvků a mezipředmětových vztahů. Nechyběla ani hravá motivační činnost (křížovky, doplňovačky, práce s chybou). Žáci výuku sledovali, byli jí zaujatí, aktivně se do ní zapojovali a s učitelkami spolupracovali.

Všechny zhlédnuté hodiny probíhaly v atmosféře vyznačující se vzájemným respektem a přirozenou autoritou vyučujících. Stanovená pravidla byla akceptována. Žáci se chovali slušně a ukázněně.

Převládalo pozitivní hodnocení žáků, chyby a nevědomosti jim byly vytknuty. Individuální klasifikace byla zdůvodněná a objektivní.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v zeměpise a dějepise byly hodnoceny jako vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech - fyzika, chemie, přírodopis

Hospitovaní učitelé měli rozpracovány osnovy do časově tematických plánů. Návaznost látky na předcházející témata i mezi ročníky a předměty v nich byla respektována. Reálná výuka byla se schválenými osnovami v souladu, časové deficity nebyly zjištěny. V rozvrhu byla jejich výuka rozložena rovnoměrně.

Sledované předměty vyučují v letošním školním roce celkem tři učitelé, všichni s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Kratší pedagogickou praxí (dva roky) má pouze vyučující chemie a přírodopisu. Po odborné stránce nebyly ve výkladu učiva zaznamenány nedostatky. Verbální i neverbální projevy obou učitelek byly na velmi dobré úrovni, méně srozumitelné a přehledné byly mluva a záznamy na tabuli učitele fyziky.

Všechny sledované hodiny byly po materiální a obsahové stránce pečlivě připraveny. Nedostatky byly zaznamenány ve výběru vhodných metod a organizací výuky fyziky ve třídách s kázeňskými problémy.

Kromě učebnic byly v hodinách přírodopisu vhodně využívány i další knižní obrazové publikace. Pro testování znalostí měli učitelé připravena namnožená zadání.

Vnitřní členění zhlédnutých hodin bylo účelné a funkční. Měly přehlednou strukturu, v úvodu hodin přírodopisu a chemie byly jasně stanoveny výukové cíle. Dostatečný prostor byl

věnován úvodní i průběžné motivaci, zejména v přírodopise. Rozdíly byly v kvalitě a četnosti použitých metod a forem práce a ve vzájemné komunikaci mezi učiteli a žáky. Nové učivo bylo předkládáno věcně správně a srozumitelně, málo však bylo pracováno s chybou. Z psychohygienického hlediska vyučující v průběhu všech hodin často střídali činnosti, zvolené metody byly adekvátní probíranému učivu. Ze zhlédnutých hodin bylo patrné, že forma skupinové práce nebyla pro žáky ve výuce novinkou.

Dostatečně bylo dbáno na procvičení nové látky a vytváření systému ve vědomostech. Výrazným kladem bylo vedení žáků ke schopnosti samostatné, aktivní práce. Nedostatkem bylo minimální uplatňování mezipředmětových vztahů i využívání životních zkušeností žáků. V polovině sledovaných hodin učitelé na závěr zrekapitulovali nové poznatky a zhodnotili práci žáků.

Zkoušení žáků probíhalo v návaznosti na probírané učivo, udělené známky byly transparentní a zdůvodněné. Schopnost sebehodnocení žáků rozvíjena nebyla. Dle záznamů v náhodně vybraných žakovských knížkách jsou žáci klasifikováni ve všech sledovaných předmětech ve školním roce průběžně. Vyučující využívali i dalších metod hodnocení (oceňování pokroku, pochvala, povzbuzení) a tím žáky motivovali k další práci.

Vzájemná komunikace byla převážně přirozená, vycházela ze vzájemné důvěry. Vyučující dbali na přesnost formulací ve slovním projevu žáků, rozvoji jeho samostatnosti a plynulosti se však důsledně nevěnovali. Grafický projev žáků je vcelku dobrý, sešity nebyly všemi vyučujícími pravidelně kontrolovány.

Atmosféra zhlédnutých hodin byla pracovní, klidná, žáci byli ukázněni a akceptovali dohodnutá pravidla vzájemné komunikace.

Úroveň výchovy a vzdělávání ve fyzice byla dobrá, v přírodopise velmi dobrá a chemii vynikající. Celkově byla výuka přírodovědných předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola kromě běžné klasifikace neprovádí pravidelné zjišťování výsledků vzdělávání standardizovanými ani vlastními evaluačními nástroji. Výsledky vzdělávání vedení školy odvozuje z úspěšnosti vycházejících žáků v přijímacím řízení do středních škol.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly ve sledovaných předmětech v souhrnu na velmi dobré úrovni.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Cílem tematicky zaměřené inspekce bylo zjistit, jak škola zajišťuje bezpečnost a ochranu žáků při tělesné výchově, jak je zabezpečen plavecký výcvik a zda škola vede povinnou dokumentaci o úrazech žáků školy.

V ZŠ Rokytnice nad Jizerou, Dolní 172, bylo ve dnech 11. a 13. května 2004 provedeno celkem 7 hospitací v hodinách tělesné výchovy. Všechny sledované hodiny byly odučeny v tělocvičně školy. Tělocvična v přízemí je přístupná pouze za doprovodu učitele nebo určeného vedoucího (kroužky, sportovní oddíly). Je dobře osvětlená a světla jsou chráněna před poškozením. Funkční, hlučné větráky lze používat pouze krátkodobě, neboť znemožňují komunikaci mezi učitelem a žáky.

V tělocvičně jsou topná tělesa zapuštěná a krytá, stěny jsou do výšky 200 cm obloženy dřevem. Zabudované nářadí ani lavičky po obvodu tělocvičny nepřekáží pohyb žáků. Škola nemá nářadovnu a nářadí je uloženo na chodbě před tělocvičnou.

V hospitovaných hodinách vyučující využívali převážně míče. Buď jako součást předmětů k přenášení, obíhání, nebo k nácviku přihrávek, chytání a driblingu. Ve všech hodinách byli žáci upozorněni na nebezpečí úrazu při špatném postavení prstů při chytání míčů. V hodině gymnastiky bylo doporučeno vyučujícímu dbát více na bezpečnost žákyň při cvičení na kruzích a mít o všech neustálý přehled.

Všichni vyučující zkontrolovali vhodné oblečení žáků a dbali u nich na odložení nebezpečných doplňků. Vydávali jasné, přesné a žákům srozumitelné pokyny. Všichni hospitovaní učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

V době tematické inspekce probíhala na základě „Smlouvy o obstarání věci uzavřené ve smyslu § 733 a násl. Občanského zákoníku 40/64 Sb., ve znění pozdějších předpisů,“ ze dne 23. srpna 2002, výuka plavání žáků 1. stupně ve sportovním centru v Jilemnici. Žáci jsou přepravováni na základě objednávky mezi školou a dopravcem. Objednávka byla vystavena dne 23. února 2004.

Povinnosti učitelů, zajišťujících dozor při plavecké výuce, jsou stanoveny v pokynech ředitele školy k plavecké výuce ze dne 3. února 2004.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve zřizovací listině čj. 994/2001 ze dne 28. června 2000 se shodují s údaji uvedenými v Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaném MŠMT čj. 29 280/2003-21 ze dne 29. října 2003.

Žáci školy využívají pro volnočasové aktivity a zájmovou činnost nabídek městského Domu dětí a mládeže v Rokytnici. První stupeň školy úzce spolupracuje s oběma mateřskými školami. Vzájemně se navštěvují a pořádají společné kulturní akce. Žáci obou škol se zapojují do olympiád a dalších soutěží především sportovních vzhledem k poloze školy v horách. Škola se prezentuje veřejnosti vlastními webovými stránkami, ředitel informuje o škole prostřednictvím rokytnického „Zpravodaje“. Škola se zapojuje do externích projektů. Svůj vlastní projekt „Škola hrou“ si vyzkoušela v letošním školním roce za účasti regionálního tisku a televize.

Rada školy není ustavena.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 28. června 2000, čj. 994/2001, vydalo město Rokytnice nad Jizerou
2. Dodatek č. 1 - změna Zřizovací listiny ze dne 17. září 2003, vydalo město Rokytnice nad Jizerou
3. Rozhodnutí o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 7. prosince 2000, čj. P-550/2000-Kp, vydal Školský úřad Semily
4. Rozhodnutí o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 29. října 2003, čj. 29 280/2003-21, vydalo MŠMT Praha, odbor mládeže a tělovýchovy

5. Dopis Školského úřadu Semily ze dne 7. června 2000, čj. P-406/2000-Ben (jmenování do funkce ředitele základní školy)
6. Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 ze dne 1. října 2003 - o základní škole podle stavu k 30. 9. 2003
7. „Učební plán školy pro školní rok 2003/2004“ schválený ředitelem, platný k termínu konání inspekce
8. Učební dokumenty vzdělávacího programu Základní škola schválilo MŠMT ČR dne 30. 4. 1996 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996, Úpravy a doplňky schválilo MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998
9. Individuální plány integrovaných žáků pro školní rok 2003/2004
10. „Řád školy“ ze dne 23. ledna 2001, schválený pedagogickou radou s účinností od 24. ledna 2001
11. „Vnitřní řád školy“ (Dolní 172 a Horní 506), schválený pedagogickou radou s účinností od 24. ledna 2001
12. „Klasifikační řád školy“ ze dne 22. ledna 2001
13. „Organizační schémata Základní školy Rokytnice nad Jizerou“
14. „Provozní řád školy“(Dolní 172 a Horní 506) ze dne 22. ledna 2001
15. „Pracovní řád pro zaměstnance školy“ z 2. července 2001
16. Vybraná povinná dokumentace školy školního roku 2003/2004: třídní výkazy tříd I. B, II. B, III. B, IV. B, V. A, VI. A, VI. B, VII. A, VII. B, VIII. A, VIII. B, IX. A, IX. B vedené k datu konání inspekce, katalogové listy žáků vedené k datu konání inspekce ve třídách I. B, II. B, III. B, IV. B, V. A, VI. A, VI. B, VII. A, VII. B, VIII. A, VIII. B, IX. A, IX. B
17. Zápisy z jednání pedagogické rady a provozních porad za školní rok 2003/2004
18. Třídní knihy hospitovaných tříd vedené k datu konání inspekce ve školním roce 2003/2004
19. Výroční zpráva o činnosti školy z 25. září 2003 za školní rok 2002/2003
20. Rozvrh hodin prvního a druhého stupně ve školním roce 2003/2004 – platný v termínu konání inspekce
21. Doklady o dosaženém vzdělání učitelů s osobními čísly: 2685, 12076, 163, 2065, 2600, 5387, 765, 7343, 12260, 15001, 14040, 21498, 29240, 15218, 29227, 15500, 32282, 32104
22. „Minimální preventivní program“ (dále jen MPP) pro školní rok 2003/2004 z 29. 8. 2003
23. „Zhodnocení MPP za školní rok 2002/2003“
24. „Plnění MPP v rámci protidrogové prevence za školní rok 2003/2004“
25. „Plán práce na školní rok 2003/2004“ (nedatováno)
26. „Plán výchovného poradce pro školní rok 2003/2004“
27. „Karty žáků s PUCH v Základní škole Rokytnice nad Jizerou“ pro školní rok 2003/2004
28. „Materiální rozvoj školy“ (nedatováno)
29. Minulá inspekční zpráva čj. 085 283/99-5023
30. Informační leták pro rodiče a děti školního roku 2003/2004
31. Časově tematické plány hospitovaných předmětů na školní rok 2003/2004
32. Náhodně vybrané žákovské knížky, notýsky a sešity žáků
33. Vybrané slohové kontrolní práce z českého jazyka žáků 2. stupně

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací proces v úplné Základní škole v Rokytnici nad Jizerou probíhá podle učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola. Z hlediska kvalifikovanosti je výchovně-vzdělávací činnost vedením školy zajištěna na velmi dobré úrovni.

Organizace činnosti a provozu školy je funkční. Vedení a motivování pracovníků věnuje ředitel školy dostatečnou pozornost, podporuje jejich zájem o další vzdělávání. Škola má fungující vnitřní i k rodičovské veřejnosti otevřený vnější informační systém. Zavedené kontrolní mechanismy poskytují vedoucím pracovníkům dobrou zpětnou vazbu o naplňování výchovně-vzdělávacích cílů. Minulá inspekční zpráva zmiňovala nedostatky v četnosti hodnocení průběhu vzdělávání ze strany vedení školy. Hospitační činnost je v současnosti kvalitní součástí kontrolního systému školy.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti ve sledovaných předmětech jsou vzhledem k schváleným učebním dokumentům na velmi dobré úrovni. Ředitel školy věnuje pozornost kvalitní vybavenosti školy pomůckami a didaktickou technikou. Dbá na dobré materiální zázemí odborných učeben. Pouze existence opotřebovaného školního nábytku snižuje estetičnost a účelnost prostředí jednotlivých tříd. V nejbližších záměrech materiálního rozvoje školy je tato položka prioritou ve spolupráci se zřizovatelem. Jsou plánovány i další úpravy interiérů i exteriéru školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly celkově na velmi dobré úrovni. Výuka byla vedena téměř výhradně kvalifikovanými učiteli. Ti přistupovali k žákům s empatií a přiměřenou náročností, pozitivně rozvíjeli jejich kompetence a kreativitu. Zhlédnuté hodiny byly připravené. Jejich obsah korespondoval se schválenými učebními osnovami. Materiální podpora výuky byla pestrá a účelná. V organizaci hodin převažovalo frontální vyučování, i když řada učitelů ho efektivně doplňovala skupinovou prací, ojediněle byla koncipována celá vyučovací jednotka touto formou. Vynikající úroveň měly zhlédnuté hodiny dějepisu, zeměpisu a chemie. V části sledovaných hodin spočívaly nedostatky v podceňování sebehodnocení žáků s vedením diskuse a v menším podílu uplatňování aktivizujících metod a forem práce. Často scházel čas na závěrečné shrnutí látky. Vhodně byla uplatněna diferenciacce učiva vzhledem k žákům se specifickými poruchami učení. Žáci převážně respektovali dohodnutá pravidla chování, ve většině hodin panovala přátelská a tvůrčí atmosféra.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alexandra Hanwaldová	v. r.
Členové týmu	Ing. Petr Kadlus	v. r.
	Mgr. Jan Vrabc	v. r.

Členové týmu Jana Čermáková

Ivana Kolářová

Jindřich Novotný

Další zaměstnanci ČŠI Mgr. Josef Šalda

V Liberci dne 28. června 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. června 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Miroslav Bouda, ředitel školy

v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Masarykova 28, 460 01 Liberec 1. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-07-13	k čj. h4-1266/04-5100
Zřizovatel	2004-07-13	k čj. h4-1266/04-5100 k čj. h4-1267/04-5100

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2004-07-08	k čj. h4-1266/04-5100	Připomínky byly podány.